

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ Էջմիածնի
ԿՐՈՆԱԿԱՆ ՄՏԱԿՈՒԹԱՅԻՆ,
ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՒԹԱԹԵՐԹ

Ա. ԳՐԻԳՈՐ ՏԱԹՎԱՅԻՆ

ԱՍՎԱԾՈՒԹԻՒՆ

Geometric parameters

«**Ի**պատ դուստր
հարսնոյրյուն ձեռք բերե-
ցին, շատեր էլ սիրազո՞-
ռոյրյուններ կատարեցին,
բայց դու գերազանցեցին
նրանց եւ անցար բոլո-
րի» (Արամ. 31:29).

Արարէն Ասված ստեղծէ
մօ ե փոք Առաջանեւթիւն։
Նեղակը ե ու լուսն աս-
թիւն ույս ճաց գար փա-
ռասուն են խայբար ։ Խա-
յբար աշբար են ու ուրահա-
նուն սրեց ։ Այս օրինակով
է, եթ ոնդուն ինչ սրեց
հեռասար, զայսահանձն է
և նշ սիր, հանձն են
զայսամնենք, եւ հիմուն
Սորոնդ է ատաւ ։ «Արքէ՛
հեռասալ կու խայբանու
և մորդութունուր»։ Եթ որ
նա աշեզը է մօ ջրս
լուսառնեց մօց, օլոյնմէն
է Ասվածանի Կոյսի հի-
շաւաս է ատաւ մա-
ցաւ արարանից։

Բանեց Եր տուժ ա՛ն
Տիշանու հիասաւու ա՛ն
օճառ է տիշան, զվաճառ
մու Երկու առ առ տուժաւ
ան թնձու եւ պայծանի գո-
րծոց ու աղախու Սուրբ Յ
բարդեցու, Եւ անծան-
սոյս բաշինս է թնձու
հաւառ. մե թնձու կայ-
սընըն է ան հորու ան-
ըսոյս ցավեր հաշուածին:
չ ապստ հասպատ էն ու
բարձուածին եւ անծան-
սոյս Մուրան իշխ տօշահար-
օնի տասլական պարտ կը
Աթարվենի պատ ու. ոյ է ու
հասպատ մե խորց

Նա դարձավ երեւ սարկամ, նույն օնութեց նաև նաև Ասօն ասման և ընածքից Տիրոց: Սամանը բաղն էր ի հոսանք սաման՝ թիգիչ և ծրագիր թիւն և մասն, իսկ հզոր ամբողջ կրկնու պատրիարք մեց՝ եւ եր լրաց Օրս սամանութեռն սարհ: Եւսն Խախանական հանձնական թրակիչ սարհ: Յովիսնենի, որդութեան ան-

ւաս դրան եւս կուտայմբը և քրիստոնական ածանականի օ-
րենք անձանական, հզմո-
ր աշխար է այս յանց
ան անառ կորպ անառ
ա տու. «Ո՞րո՞ք այս շաման-
ություն կար» ու ովքած է
Եւ հօ Ա! Բայց Պատմեցի
հոնք ու ամառային ճամ
եւ ուժեց աղաւանություն է այս
ասան է. «Զան լարու ըլք-
րու, խաչ ինքան է» (Եւ
ԹՕ Ա). Ի հանա ունեց ան-
խառնից լուսորդություն
կամ րոդր, որ ըլքունոց
պարագ անձանական Սան-
քան եւ կորպ ան աշա-
ւագութ ի տու. դրաց իր
զավակութ է հանդիպութ է այս
շամանութ, ու եւ համար-
ություն է այս.

ԵՎ Գարբելի հետօն
կատեսն ավելիս սկզ Կոյսին.
Սա հղաց Բան Ասծոն առ
սնց աշխարհ Փրկչու ասսն
հիմ սարտկանու. Մինչեւ Ծրջն
խաչվել 33 սար արդե ի եւս
երկին համաձայնոց հետ առ
12 սար. սասկըն է, որ Աստված
աօքնն ի կանի սպարգ Մինչեւ
մեռապահում արեց 60 սար.

Սրա հետապնդածին Կոյսի
դիմի հրաւարա գեղեցիկությունը
և բարոյն օճախի բայց այսից
Մա ամբողջ կուտայքը Ան-
դեմու ու խռով այժ ունե, առ
ասկ չափարա, Եւրմանը մը
զայերը: Բազմունը ու մասն
ը եւնա Թօ, Վայրեց խայաց
ու թ Անր Դողու Շնորհական
Խու ուրք ու ամենի սիթնին
Ից անառա ու անապակ
կա ու թիմ խնցեցն ասեն
Ու Առաջին:

የዚህ ስምምነት

Unwly q

այց Առաքելացու սրբազն տուն է Ս. Մարիամ Առափոխանան տագից հետո կարող առհարյունը

Homoplasies

ԻՆԴԱՆ ՕՐԵՆԵՔ

«Պատվիր Տիրոջ ին արդար
վաստակից եւ ին արդար
ըերից մտուն հասկացրու
Նրան»:

Հայաստանյաց Առաքելու
կամ Սուրբ Եղիշեցի պրազման և
բարորդութեանից է Ս. Մարիամ
Աստվածածնի վերափոխման տ
իմբ' Ս. Պատարագից հետո Կ
տարիու խափողի օրհնությունը
Գօալորդորին

Տակավին ճախտիստնեակաց
շը շը մասն գերէ որոյ դոլորութիւն
կրնակած ժիշաբարի մաս է կաս-
տու «Տօն արեան և թողոց»:
Մո սոյն համաձայն աշար առա-
ջին տոսութիւն (ինչ եւ պարագա-
հան) համապարբերած, համապար-
բերած թափախություն և ասաց-
ին աշար թիվը ասատրութիւն և
ծանր պասապանների թվութիւնը
կատարեալ հասն արազանալուց
հետքարեալ և սիս մոռութիւնը

A close-up view of a dark, possibly black or dark brown, fabric or leather surface. The surface is covered in a dense, intricate gold-colored embroidery. The design consists of a repeating pattern of grapevines and stylized leaves, all rendered in a raised, metallic thread. The lighting highlights the texture of the embroidery against the dark background.

ցարանում դրաբանություն նա
ասուցած աւատականքը:

«Երգակաց նիւթերձան առ
ըլլոյդը կա նսե հայոց
ասականը Սակայ ի արքից
բյու մնայաց ձողովութիւն
շարութագուն օնիշմասաց
իլլորդը, հայոց ու այս թե՛
յաբենում ասանանակն է չեւ
իւ «Տօս առծան ի տրոց
այ հասակն ու Մասնակն սերց մեջ, Խնի ու հայոց դրան
առնեմ, իւ շւրջ այ հասակն
իւ իւ ժաման, դրաբանության
արականության մասնակն»

Եղել է Անահիտ դիցուհին:

5-year follow-up (Fig. 2)

Ա. ԳՐԻԳՈՐ ՏԱԹԵՎԱՅԻ

Քարոզ Աստվածութիւն ԿՈՒՅՑԱԻ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ

Սկիզբն էջ

Հովհանք 41 ստեղծեա էր, եր կոյսին
համաձայն ենա, ու Կեսարի 31 տար
ուն անապահ նացարելի իւս ուն-
բար իջ 72 զ. Ունցի հօս, Հովհանքի համ-
ձայնադրյամ, աշխ Պալմա թ ուս
սպառում Կոյսին, աշխ ու Հովհանքի ենք
ունագում օրի է եւս ինչ միայն ծա-
յան մես ինք ու տանը հեզ ու արագ-
մնեն ու Քիսանը Դոյլանման խամ ա-
համաց Շահանց, ինչտես ասային ու
առա. «Աս ուրբ կը ի այս տանը ունի,
որ ցացի չ է». (Խ. 10. 12), ու կը ուս-
պես Շերպանին որդի Հովհանքին համա-
լու ուղիում է Տափանցին իւ մասն ունի-

փառfnվ եւ դասվով տանելու թեզ դեղի
Վերին Երուսաղեմի իմանալի կյանք»:

յոր համարակալ այցեք Եկ որդին հետո, եղածի եկպետությունը, այսու շին համաձակված օճու օճու աս Մրգունն Մի անառ է Shring Անըրուսուն օր, իրանակ մի խանամակ անդամ ազրի գանց Կոյսին ու Խոհանոսին թօնու, սա կաս սառ հետօնու անունը առ գետ գետ նոս Քրիստոն, ինչ եր իր հետաք կանցան գետ անձնու, Անանջ սառ ինտ դու կող Չորսանան։ Shring Համարակալ օր է Հիրենց լեռա կրա կար համբաւ կերպու իրանակ հանամակ անդամ Մրգունն կրա, սակայ ի թեցնց հիսուն զամարդու խորհությունու պատմենք Առ ու ուս այ տաճախին ու ի կատավի, որոց մասն չեն սառ եւրա հան։

ԵՎ ահս Փելիք համբարձելոց 12 տար անց, մի օր, եթ որ մեծավայր աղբուու Տևաստափառ Կոյսու, Եղանական հայութեց Գարդին հետեւակամբոց, ու ինդուստրիալ աշխատավայր է տվել, և ասաց «Ուսանենիր, թարգապահ, Տեր ինձ ին»:

լըԱ.Ս.), ասի՞ր որ խաչի կրա Տեր Ասքամածամի հանճնեց Եղվաննեսին. Եվ անառաս Մրցիկն այդ ժամանակ խառալութ ասելուն եր. Եվ Քրիստոյի հայրածունցից հետ մնաց Պղվաննեսի մոտ ասմելուն աշխատ էր. Եվ ինչու ասացիմ, ու վարսում ասի՞ր ապրեց:

«Ամառան հասոր», զլուկա 6

© 2001 by Wadsworth, Inc.

ԻՐԱՀՈՅՈՐԴՎԵՐԸ

Ապրիլի 19

Եւել, որ յընակիցի թթեան էին ցրեն, զարի, խաղու, րուզ, նուս, ծիրապտուց, մեր՝ Աստվածաշնչի առաջ խաղաքացիների համար յարական անանակային ունեցող առաջնորդություն ունենալու առաջնորդությունը առաջի առաջնորդությունը է առաջարկվում «ըստայբար ուղիղ և ուղարկած պատճեն» գիրին. և եւրոպ խնդիր է ասանող ուղիղ ու խաղող եղի է Խաղաքի ազգային միավոր անանակային պատճենը ու բարորդակ խորհրդական:

A close-up view of a decorative border or scrollwork pattern, possibly from a book cover or endpaper. The pattern consists of intricate, swirling lines and geometric shapes in a dark color against a lighter background.

1): Ծորրող որմանետել խաղողի արյունը՝ զինին, արծանացալ օրինության մեծագույն ընորհների... Միածնի Որոյ փրկչական արյան Ծոյրը լինելով, որով գնվելով ազամ մեզին նախան ու մեղեթի ծառապրոյ-

Ի վերջո՞ «Եւ Զենը՝ Քեզանից, Քեզ ենք
մատուցում....»։ արդարեւ ամեն ինչ Ասված
է ստեղծել, եւ այն ամենը, ինչ որ մարդիկ
բներում են լրաց երեխ և տառապում։

Ուղարկած են նաև, ինչ է լատանուն: Փրկարքան 301 բվականին, եթ Յայասա-
ան աշխարհում իրանոնեւըրյունը մետա-
գերոց Ս. Եկեղեցու հայրեի Վկայություն-
երի համաձայն՝ ընդունակա Ասսամա-
նակ ասք պետք է ուն անուղղություն:

կան որու բարեկարգութեան կատարեցի Յայոց Դայրապետք ո մասին բարենրոդու է արարակածը, այլէ իր հայրաշատական տօնությանը՝ հայ իին կրոնու առկա որու կըցած մես ողջուն անապտայ...» (Տես «Զայնան Դարական», էջ 354): Նաև «Եւ յորսան եղան ասաւ եւ չըս ասաց, ձաւուած եղան ու իւ ապաս զանուած

սովորութեան ու արարողություններ ընդգրկում է իշխանության մեջ ներկու ասավածաբանական համակարգ մեջ։ Այդ անուղղութեան մեջ է սահմանափառ սովորութեան ու լուսաւորության մեջ ներկու ասավածաբանական համակարգը պահպանվուած է անուղղութեան մեջ։ Այդ անուղղութեան մեջ է սահմանափառ սովորութեան ու լուսաւորության մեջ ներկու ասավածաբանական համակարգը պահպանվուած է անուղղութեան մեջ։

Կատորյանութեան սպա է ամառապատճեան հայկական աշխարհի այցելուր եւ ետքարդի հաջապահն եւ. Սոյն նվիրաբեան Կարգի հայտնության եւ Հին Կատարանով պահպած լինեն կցվեց Ս. Ասվածածին Գերափոխան տն-ընթիւ, և որովհետեւ ամոն Վեցպալության առավելաքան հետո կառողն է հասնեան ուստի անց առաջան օրենքական առաջան ուստի անց առաջան օրենքական

տանձել ուղի Թյուր Լուսադիրի, այս Միջամասավայրուն ու Իշխանականաց պահանջմանը և այս պահանջմանը մեջ, մերժություն է ազգ ներկայ ծրագար կը թու Ա. Մարտին Ասպարոսի Հարցադրություն տնօքի դրայ պատճենական ուղղության անհամար դրայ նիշությանը մեջ է կատար ասպարոսի առ առաջադիմությունը:

Հայութական պատմական Սուր Եղիշեցի օրինական համար, որին ացածը իր խթանիք, ուղարկեց Խաչառաստյանը այս և Խաչառին ոլորտում՝ աշխատավոր տեղադրություն է հետաքաջան հետու հետ ու հաշում՝ «այ հազար» (Ծանոթ Շ. 20). Այս բառը տարած ուստի պատմական այդ է ժողով և խորհրդագործական քաղաքական կյանք։ Կը Խաչառին ի կե որոշակ դոցած ազգութ է Մարտական ուստի պատմական գործ, համարված ուղղություն ազգային և կյանքի գործական առ արդի ուղղություն հայութ այլու զին։ «ՏՏ- ընթացական անձնագիրը կը անառաջա պատմական պատմություն (Ծանոթ Շ. 18), այսու այս կանոնն է Եղիշեցի օրինական պատմական համարը և Խաչառին առաջարկությունը Ս. Եղիշեցի կամաց հաստի հոգությամբ ու բարեկարգությամբ է հիմնապատճեն ու վկանակարգ առաջարկ է այս համարական կյանքում և կյանքում է հիմնապատճեն ու վկանակարգ առաջարկ ս այդ է այս համարական կյանքը։ Ա Խաչառաստյանը, պիտի հարցուած է ու ինչ ինքնահանաւաս Սուր Եղիշեցի հոգությունը է պատմով համարման ուստի պատմական

յուր բժիշկ, Տօր այս հետ-
եւ, և սեց ամանըն ճողու որո՞ւ ա-
խարհի հայրու Յաւս Եւ իր հետօվակ-
նան Կանչեց Ձիթեաց լեռ, որ այս ա-
պրոյէ, և Տրածար կառ զայն ա-
ստու, Եր ճնարակ Փլշց հասքանամ-
տուն, անան կառ եղան դրու ճան-
ապարակ անապարակ Յաւս: Դա-
յաւա Յաւս երաց հետօվա և ասաց
«Աւաս Եղի, բժիշկա, սակա Մասահա-
ուրի կազմու ի թի ան Անու: Ի թ-
օսուրուած ան Խ մանէստրուած մաս-
անց բացա, աղբն ի խոյթ ս-
պական աղ զայս մեջ սանչ ամսա-
կանի արածանաւ, անզի հայրութիւն-
նաւ կամացեցի, իհաւերի բազմ-
չաշանուած կերց: Ար, չայսամանինի
կամանան ենաւ, ալարչակի սաս-
տամանուած: Անզիս տրամանենաւ, մաս-
նաւ ուրախութիւն: Կանձնաւ յայսա-
ված է կատուցած է լոյս խոյթ, հա-
յուրագ փառ աղբոյ Սկզ է ի հա-
յուս ու բարսու սասապահութիւն:
Վայրի ի հօն ին կան տանիւն, որ
ան ասիսան աշաւի փառածոն»:

ՄԱՍԻՆ ՇԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այս Արև Արքան է Եղիշածին ի մոտ հետևու է Երանեան հայոց լատինական և հայածն կամածներ ուրութանու տիպ

բայազարութիւնը կույց կատարելու տարօնութիւնը ստուգի համարական ընթացքը համապարփակված է Ա. Ս. Օ. Ս. Տ. աշխարհական բանակի կողմէն:

Հայոց Վանքի մուլտ

Մայր Արու
Ար. Եղմիածն
Եղեկատվակա
համակար

Աստունցի դահլիճան. Խորակերաց Աբ. Նշան
1300 թ.

1300 p.

Եպբայրներ, եկե
 հետայսու չըվեճի ծովուրյան,
 այլ անդապար աղաքեն
 Տիրոց բարեխսուրյունը.
 որդեսափ առափ մեզ
 օգնություն, փրկի մեզ
 բռամինենից է երանցից,
 ովեր արգելու են մեզ
 հայուրակից լինել այն
 հանգստուրյանն որ Իր սուրբ
 դարձեսուրյանք ընդիւց
 մեզ մեր Տիրը
 Շնուն Միթսոսը, խանջի
 Նրանց է փառը
 հավիշյան, ամեն:

Ըստ սք. Մրամինց եղիսկողոսի (բաղված «Վարժ սրբոց հարանց»-ից)

Ըստ սբ. Մատինց եղիսկողոսի (բաղված «Վարք սրբոց հարանց»-ից)

Անելքը ու ասին օր Աստծոն մանեցին
այդք սպազ, ունեցիր այսպիս ասս թէ
մոռ է ևս ու ասանք է թէ: Անհայտ
հանգարակութ, պարապար և նու եր-
կարու ամբարտ կամիշը Նրան: Պահիր
ու անելքը Հնանուառութ մեջ բամբ Զշ-
անուառութ ամեն մնջ շամ ու որովա-
րութ կոմենս Աստծոն: Իրավու ապրեն
հասարակութ ասին ու ամենու ու ամենու:

Ուժեղ Շերամին չափով կատարի գործ և կատարի Ընկածի խնամքի բարեյամբ ըստ կամի որդես թե հեռու եւ ամեն առանձիւյթնեց եւ Աստծ դասվիրաններից, աւագ եւ ամա առանձիւննեց որեւէ նեկը. Անդա-

Տա առ անձնանշակար...

Ապիրի թի ծանրության մեջ այսօնեա,
անձն որ հետո ին մըդրութիւն ի խորհ, բա-
րձր մըդր ի հոգու առաջանականութիւնը:
Այս ին-
ու ու այդ ասաց ունենալու անհնաջակա-
րութիւնը, անանձն հասարակ հասկանական
անհնաջակարութիւնը:
Ինչու նույն երաց, ոյլու այստեղ եւ ու անցնելու ի հեծութեան
անհնաջակարութիւնը:
Քիչու այդու որպէս զորութիւն ան-
ու անու ասեա առ այսու հասարակութիւնը:

ନେମ୍ବ ହୁଣ୍ଡ କୁ ଅନ୍ଧ ଦୟା ସବୁ, ଏବଂ ତ୍ରୈ
ପ୍ରୟାବର ବେ ହେବୋଯାଉ, ଅନ୍ଧହିଁ ବେ ଅନ୍ଧ-
ଅନ୍ଧ: ଥାଣ ଅନ୍ଧ ଦୟା ଫ୍ରାନ୍ତ ଉପି ଧାର-
ାଣ, ହେବୋଯାଇ ତ୍ରୁଟିଲେଇନ, ବାହି ଅନ୍ଧ
କାହିଁ ଖର୍ବାନାହିଁବାରେ;

ଦୀର୍ଘ କୌ ଦେମର୍ତ୍ତାନ୍ତିରେ ଗ୍ରାହକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ବେ
ଅନ୍ଧାଳୁ, ନେ ରହୁଣ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ହୁଅଥାଣ ଅନ୍ଧାଳୁ
ହୁଅର୍ପିତ ଅନ୍ଧାଳୁ ନିର୍ମାଣିଷ ଶରୀ ହୁଅମ୍ବ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

ՄԻԱՅՆ ՄԵՐԱԴԵՎԱԳՈՐԾԻ ԵՎ ՊԱՎԵԼԻ (ՊԱՎԻԹԻ) ՈՒԽՏԱԳՆԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ՔԱՐՈՉՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԱՅՆ

9-11-րդ դաւերը թիստոներյուղը հասավով է Ելքական և այլ ելքական մաս ինչ Յոմական և Ելքական տեղի դրսությունը բարենորդացան զգեցն քարագան Միահանակ տպակ և ընա մաս Յոմական և Բյուզանդյան Ելք դիմություն է կրոնական ազգության համար:

Եղբայր այցելա հայ գրոհիներց և Սփյուռք անոնց մը կրուամք, որով աշակերտական մեջ կրուամք է մինչ Սփյուռքու ։ «Սփյուռք»՝ 1477 թվականի քրթական կրուամք Խաչպէտական թութեան կազմուարքուն մէ Տիգրան Առաքելու կողմէն, որը բարսկած է 9 000 օսմանական տողի, սպանված է «աւանդիկ գաւու մերս սրբոն Սփյուռքի խաչուաց ճանապահ»։

Սինդու մենք է Յայսասանու 10-ր
դարի կեսերին Պար եղի է հայ ազնաւ
լան եւ ունեցե է «պարսկա գօրակար
քթա»: Կալվածա ծննդերի ցանկության
Միմու շատում է հեռության եւ մի ո-
րու ժամանակ լրացնություն Արշակունի
զամանակ է գտնվու Կարմածի շամուն
թշնամու տեսնելունը է Ս Կամածի:

զգակեցրության այլ ժամանակներում մեծ աշարժան ունեն ուստի Միջնա է, քրդական վայր աշխարհ եղան աշւարժենի հետ զայտ է զգացրէ հետեւյդ Եկեղեցու սահմանակ ծննդապարբառ կամբանենիք. Այնուհետև նա ուղար է մենակ Ետական այցելու չ թույս Թիստանի գերեզմանին հոչակուու հրաշագործություններու որի

համար արծանանման է խարս ինչ որպես
լուրի Վաշինգտոնացիքը՝ Կիբենի
Հանա սպիր ի ելեկուում հօգու և աս
խարից թթված ուղղված հանձնաւար
կամ համար, որ առաջ է 『Այսքա զան
ման առ առ հանդիպութիւնում Սինդիք այ
սինդիք արցանը իրավունք անապահ
աշխատ, ծեռակ մինչ ան զի այ թօնի
և արքի. 983 թ. առ հանձնէ է Հոն այ
ցիոն Պետրոս և Պողոս առաքանութիւն

Իմաստին: Ապրում Սիմեոն ամբասականին է հետեւլության մեջ՝ դաշտուն, հավանաբար, այդ շրջմանը հայաստանու տարած գաօս բռնդացած արախարյուղական շարժման է: Ասպարագ Բենեթիոսը՝ Դժ դպրության հրայրական հայաստանից այստեղ է կարողանում և աղացնուի, որ դրանքին է հայ պատճենական էկեղեցու դափնանակ:

Պահպատճենված լուսանկար բարեկամ Արքայի պատճենավայրում, 1698 թ.

կայում, գիտեց իդրովնկավելով մի հրասից ամբ. «Նա իմը Արծոն Խաղողութեամբ եւ նշանագրութեամբ դամուց գիտամ ի հաւատ Թթասութ ընթ նմին եւ զայլ հրատ, որ ին անու» (Ա. Չամչան. «Դարց լիածնութիւն»). Երևան, 1984 թ. հ. թ. թ 863).

Բարձրանուած Մինն ուսիս է զօնու սր
Խակը առախայի գերեզմանին, որը գտնվում
է Սահմանի դե Կոնդասելյան հարավում:
Այստեղ հաճախ էին այցելու հայ ուսա-
դիններ ուսիս ավելի ու հայացրաց աշւ-
անքներ շօւմնան թագա հայացաւ է

Հարուսակությունը էջ 8

